

**N:o 26.**

Ank. till Riksd. kansli den 25 februari 1898, kl. 1<sup>3</sup>/<sub>2</sub> e. m.

*Utlåtande, i anledning af väckt motion om tillägg till 12 kap.*

*10 § ärfdabalken.*

Uti 12 kapitlet 10 § ärfdabalken stadgas:

Hvad föräldrar kostat på sina barn, till deras nödtorftiga föda, kläder, upptuktelse och bröllopskost, det må ej räknas; stånde dock föräldrarne fritt, om de vilja, deremot lägga de andra sina barn något till, som mindre njutit hafva.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till lagutskottet hänvisad motion, n:o 57, har nu herr *J. M. Johansson* i Mellbyn hemställt, att Riksdagen måtte för sin del antaga följande tillägg till 12 kapitlet 10 § ärfdabalken: »Hafva föräldrarne icke tillagt barn under femton år något till uppfostran och finnas barn, som uppnått denna ålder samt åtnjutit uppfostran af boets gemensamma tillgångar, då skall vid arfskifte de minderåriga barnen erhålla skälig ersättning härför af barnens samfälda del i boet.»

Till stöd för motionen anføres:

Det inträffade icke så sällan, att, då man eller hustru aflidit, somliga deras barn erhållit uppfostran af boets samfälda tillgångar, hvaremot dessas minderåriga syskon erhållit obetydligt till uppfostran, och för-

äldrarna brukade i allmänhet icke »lägga de andra sina barn något till, som mindre njutit hafva», utan måste vid arfskifte den behållning, som funnes, delas lika mellan uppfostrade och minderåriga barn, något som ej vore förenadt med billighet och rättvisa.

---

Införande af ett lagstadgande af sådan innebörd som det af motionären föreslagna skulle, enligt utskottets tanke, komma att medföra åtskilliga olägenheter. Det skulle nemligen blifva förenadt med svårigheter att bestämma beloppet af den »skäliga» ersättning, som i de af motionären afsedda fall borde de minderåriga barnen tillkomma. Noggranna beräkningar öfver verkliga kostnaden för de äldre barnens uppfostran låte sig endast i undantagsfall åvägabringa, och fältet vore sålunda lemnadt öppet för ett godtyckligt afgörande, hvilket förhållande efter all sannolikhet skulle gifva anledning till en mängd ganska svårlösta tvister och rättegångar.

För öfrigt torde, om bestämmelser af sådan art, som motionären förordat, befunnes lämpliga, det ej kunna anses rättvist, att deras tillämpning begränsades till de af motionären omnämnda fall, att såsom arfvingar uti ett bo funnes både minderåriga och »uppfostrade» barn, utan borde naturligtvis för sådan händelse den grundsatsen vinna allmän tillämpning, att afdrag å arfslott skulle ske, så snart någon af arfvingarne före arflåtarens död ur boet njutit mera än de andra.

Hade alltså det ena barnets uppfostran kostat mera än det andras, skulle det sistnämnda vid arfskiftet erhålla godtgörelse för skilnaden. Det säger sig emellertid sjelft, att tillämpningen af en sådan grundsats skulle komma att vålla högst afsevärda svårigheter vid arfskiftesförrättningarna.

Ej sällan torde också inträffa, att ett äldre barn, som vistats i föräldrahemmet och utan lön eller mot ringa ersättning med sitt arbete bidragit till boets förkofran, vore lika förtjent af något tillskott å sin arfslott, som ett minderårigt barn i samma familj.

En reglering af dessa skiftande förhållanden genom lagbud af den beskaffenhet, motionären ifrågasatt, kan utskottet ej anse lämplig, utan torde sådant fortfarande såsom hittills böra lemnas åt föräldrarna att ordna.

Slutligen anser sig utskottet böra påpeka, att paragrafen i fråga endast afser *nödtorftig* kostnad, som barn ur föräldrahemmet åtnjutit, och att korrektiv mot allt för ojemn arfsfördelning redan finnes stadgadt uti

12 kapitlet 9 § arfdabalken, der det bestämmes, att gifva af värde, som fader eller moder gifvit barn, skall, derest ej derom annorlunda förordnats, vid skiftet tagas i beräkning för bestämmande af barnets arfslott.

Med stöd af hvad ofvan anförts hemställer alltså utskottet,

att herr Johanssons ifrågavarande motion icke må  
till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 25 februari 1898.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

---

Herr *Ohlsson* har begärt få antecknad, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.

---